

Maailman pyhät kirjat II

DHAMMAPADA

Mystica

DHAMMAPADA

TAMPERE
TAMPEREEN SENTRAALIKIRJAPAINO 1925

DIGITALISOITU NÄKÖISPAINOS 2006

MAAILMAN PYHÄT KIRJAT

VALIKOIMA SUOMENNOKSIA

TOIMITTANUT

PEKKA ERVAST

II

DHAMMAPADA

BUDDHALAINEN MIETELAUSEKOKOELMA

HELSINGISSÄ MYSTICA

TOIMITTAJAN HUOMAUTUS.

Nämä suomennokset ovat vaatimattomia yrityksiä tutustuttaa suurta yleisöä varsinkin itämaiden vanhoihin uskontoihin, henkeihin ajattelijoihin ja syvällisiin tietäjiin. Ne voivat olla totuuden etsijöille avuksi heidän tutkimuksissaan ja saavuttanevat muittenkin kirjallisuuden ystävään myötätunnon — ellei suomennetun muotonsa, niin ainakin alkuperäisen sisältönsä puolesta.

Niille, jotka iloitsevat viisaista ajatuksista, kenen tulkitsemia lienevätkään, jotka näkevät Jumalan sormen jälkiä kaikkien aikojen henkisissä pyrkimyksissä ja jotka sydämestään soisivat, että maapallon kansat ojentaisivat toisilleen auttavan käden, — niille nämä suomennokset omistetaan.

P. E.

DHAMMAPADA

KOKOELMA

BUDDHAN SANOIHIN JA OPETUKSIIN PERUSTUVIA
MIETELAUSEITA 5:NNELTÄ VUOSI-
SADALTA E. KR.

SUOMENNOS PROFESSORI MAX MÜLLERIN
ENGLANNINKIELISEN TULKINNAN MUKAAN

HELSINGISSÄ 1925
M Y S T I C A

DHAMMAPADA

Vaikka buddhanoppi on kotoisin Indiasta, ei sillä enää ole paljon seuraajia Etu-Indian niemimaalla: Nepalin maakunnassa on buddhalaisia ja Ceylonin saari on pysynyt uskollisena Indian suurelle uskonpuhdistajalle. Mutta Buddhan oppi on levinnyt Tihettiin, Kiinaan ja Japaniin, ja sen kannattajat luetaan sadoissa miljooneissa.

Gautama Siddharta eli ja toimi noin 2,500 vuotta sitten. Lasketaan hänen syntyneen v. 557 e. Kr. ja kuolleen 80-vuotiaana v. 477 e. Kr. Hän oli kuten tunnettu pohjoisindialaisen radshan eli ruhtinaan poika ja vietti ensimmäisen osan elämänsä rikkaan hallitsijan komeudessa ja huolettomuudessa. Vasta 28-vuotiaana hän eräällä ajeluretkellä näki kolme näkyä: vanhuksen, sairaan ihmisen ja kuolleen ruumiin, jotka tekivät häneen niin voimakkaan vaikutuksen, ettei hänen mielensä enää saanut rauhaa. Hän pakeni yöllä

linnastaan, jättäen vaimonsa ja lapsensa, ja läksi metsään katumuksentekijäin ja itsekiduttajain pariin. Seitsemän vuotta hän kuunteli näiden miesten opetuksia, noudatti heidän paastojaan ja kidutusharjoituksiaan ja oli lopulta nääntyä ankaraan askeesiinsa. Silloin hänelle selveni, ettei itsekidutuksen uuvuttama ihminen ollut sen lähempänä totuutta kuin maallisten nautintojen kyllästyttämä, ja hän istui boodhipuun varjoon miettiäkseen rauhassa olemassaolon arvoitusta. »En tästä hievahda, ennenkuin olen valistunut», sanoi Gautama itselleen.

Ja valo tuli. Gautama heräsi totuuden näkemykseen, hän muuttui Buddhaksi, s. o. heränneeksi, valistuneeksi. Hän näki oman pitkän historiansa, lukuisat jälleensyntymisensä ihmisenä, varhemmat kehityskautensa luonnon muissa valtakunnissa. Olemisen suuri pyörä hänelle paljastui, hengen eli tajunnan kehityskulku läpi monien muotojen. Kaiken takana on olemassaolon jano, elämänhalu. Mutta oleminen oli kärsimystä. Sentähden ihmiset koettivat paeta kärsimystä nautinnoissa, mutta se ei onnistunut. Ei liioin onnistunut askeettien yritys voittaa kärsimys vapaaehtoisilla kidutuksilla. Paha oli poistettava

juurineen. Turha oli välttää tai voittaa seurauksia. Oli käytävä käsiin kärsimyksen syihin.

Mitä siis oli tehtävä? Oli luovuttava persoonallisen olemassaolon halusta. Hengen rauha, *nirvaana*, oli saavutettavissa ainoastaan luopumalla omasta kuolevaisesta itsestä. Kaikki toiminta, joka johtui mieltymyksestä tai vastenmielisyydestä, oli omiansa luomaan *karmaa*, ja karma (kohtalo) sitoi jälleensyntymisen pyörään (*sangsaara'an*). Mutta nirvaana avautui yksin sille, joka vapautui jälleensyntymisen pakosta. Siis toiminta oli oleva ilman kiintymystä, puhtaasti säälivää, jaloa, ylevää.

Buddha keskitti elämänymmärryksensä seuraavaan lauseeseen: luopua synnistä, pyrkiä hyvään, puhdistaa sydämensä, kas siinä Buddhain oppi. ¹⁾

¹⁾ Emme tahdo puhua laajemmin Buddhasta ja hänen opistaan, koska suomenkin kielellä on tarjona yhtä ja toista luettavaa näistä asioista. Kts. esim. S. Takajama, *Buddhan elämäntarina*, 1904; Allan Menzies, *Maailman uskonnot*, 1910; Antti J. Pietilä, *Zarathustra, Buddha, Kristus*, 1912; Pekka Ervast, *Suuret uskonnot*, 1913; H. S. Olcott, *Buddhalainen Katkismus*, 1906. Viimemainittu kirja on buddhanopin kannalta pätevin.

Buddha jätti kuollessaan jälkeensä suuren joukon opetuslapsia, jotka heti ryhtyivät hyvää sanaa levittämään. Buddhanusko onkin ensimmäinen uskonto, joka käytti lähetyssaarnaajia, ja sen ikuisiksi kunniaksi on mainittava, ettei sitä koskaan ole levitetty tulella ja miekalla; propaganda-työ buddhanopin puolesta on tehty yksinomaan sanan ja esimerkin voimalla.

Buddhan lähimmät opetuslapset kokoontuivat neuvottelemaan Raadshagahassa heti Buddhan kuoltua. Kerrotaan heidän silloin keräilleen suuren opettajansa sanoja ja opetuksia ja painaneen ne tarkalleen muistiinsa. Tasan sata vuotta myöhemmin (377 e. Kr.) pidettiin toinen yleinen kokous Veessaliissa, jossa tarkisteltiin muistotietoja, järjesteltiin ja lajiteltiin. Niitä kirjoitettiin muistiin vuosina 88—76 e. Kr., vaikka eurooppalaiset oppineet eivät tunne alkuperäisiä muistiinpanoja. Vanhimmat tunnetut käsikirjoitukset ovat 500 à 1000 vuotta vanhat ja siis kaikki jäljennöksiä.

Buddhalaisia pyhiä kirjoja nimitetään yhteisellä nimellä *Tipitaka* eli »kolme koria». Nämä kolme koria ovat: 1) *Vinaija-pitaka*, joka esittää sääntöjä ja harjoitusohjeita veljeskunnan jäsenille eli munkkeille ja oppilaille; 2) *Sutta-pitaka*, joka miete-

lauseiden ja runojen muodossa antaa opetusta ajattelevammalle kansalle, ja 3) *Abhidhamma-pitaka*, joka sisältää metafyyssillisiä opetuksia kehittyneimmille opetuslapsille. Käsillä oleva teos Dhammapada on vain yksi Sutta-pitakaan kuuluvista lukuisista teoksista.

Buddhalainen maailma on jakautunut kahteen suureen kirkkokuntaan: eteläbuddhalaiseen, joka käsittää Ceylonin, Siamin ja Birman, ja pohjoisbuddhalaiseen, joka on levinnyt Tihettiin, Kiinaan ja Japaniin. Tämä kahtiajako tapahtui jo enemmän kuin kaksi tuhatta vuotta sitten, ja eroavaisuus kahden suunnan välillä on silmiinpistävä. Etelä buddhalainen kirkkokunta pani enemmän painoa Buddhan siveellisille opetuksille ja säilytti puhtaampana hänen alkuperäisen kansanomaisen oppinsa (n. s. *hinajaana* eli pieni »käyttöväline»). Pohjoisbuddhalainen kirkko puolestaan väitti säilyttävänsä Buddhan korkeammat filosofiset ja esoteeriset opetukset ja pani suuremman painon monimutkaiselle metafysiikalle (n. s. *mahajaana* eli »suuri käyttöväline»). Jos eteläistä suuntaa voitaisiin moittia jonkun verran materialistiseksi ja kielteiseksi, on taas pohjoinen kirkko kehittänyt ylen rikkaita opinkappaleita ja jumalanpalve-

lusmenoja ja antanut aihetta tietämättömän kansan taikauskoon.

Merkillinen tapaus buddhalaisten kirkkojen historiassa oli Teosofisen Seuran perustaja-presidentin eversti H. S. Olcottin esiintyminen Japanissa v. 1890. Hän oli laatinut 14 pykälää, jotka esittivät buddhanopin perusteet, ja kehoitti molempia kirkkoja allekirjoittamaan ne. Hänen ehdotuksensa hyväksyttiin, ja v. 1891 vahvistivat molempien kirkkokuntien edustajat allekirjoituksillaan Olcottin laatimat pykälät. Täten oli otettu askel lähentelemistä kohti, johon kristityt kirkot länsimailla eivät vielä ole kenneet.

Dhammapada, josta seuraavassa esitämme suomennoksen, on kokoelma buddhalaisia miete-lauseita, joista useimmat epäilemättä ovat Buddhan omia sanoja. Ne keräiltiin perintätietojen mukaan jo ensimmäisessä neuvottelussa (477 e. Kr.) ja laadittiin tekstikirjaksi toisessa kokouksessa (377 e. Kr.) Käsillä oleva teksti on eteläisen kirkon kaanonin mukainen, mutta *Dhammapada* on pyhä kirja pohjoisbuddhalaisessakin kirkkokunnassa, vaikka se siellä — esim. kiinalaisena käännöksenä — monissa luvuissa poikkeaa eteläisestä tekstistä.

Nimi Dhammapada on vaikea kääntää; oppineetkaan eivät siitä ole yksimielisiä. Max Müller kääntää sen sanoilla »hyveen tie», ja epäilemättä Dhammapada voidaan siten kääntää, sillä palisana *dhamma* (sanskrit. *dharma*) merkitsee m.m. »hyve» ja *pada* on »askel», josta »tie». Toiset tiedemiehet ovat kääntäneet »uskonnon askeleet» ja »uskonnon tie», vieläpä »peruslaki» tai »uskonnon eli oikean opin perusta» y. m. *Dhamma* on monimerkityksinen sana, jota on mahdoton sattuvasti suomentaa, mutta koska Buddha itse käytti sitä sanaa oppinsa yleisnimenä, voisi mielestämme sopivasti suomentaa kirjan nimen sanoilla »Buddhanopin tie.»

Sana *dhamma* esiintyy tekstissä siellä täällä. Prof. Max Müller kääntää sen säännöllisesti englanniksi sanalla *law*, »laki», mutta edellä mainitsemastamme syystä olemme sen suomentaneet eri tavalla, useimmiten sanalla »oppi» eli »buddhanoppi.»

Muuten rohkenemme esittää seuraavan selityksen *dhamma*-sanan merkityksestä.

Sen merkitys selviää itse asiassa kirjan nimestä, kun ymmärrämme kirjan tarkoituksen. Jos Buddha itse käytti sanayhdistelmää *dhammapada*, ei hän

tietysti sillä tarkoittanut mitään mietelausekokoelmaa, vaan määrättyä asiaa ihmisen henkisessä elämässä. Dhammapada oli niin sanoaksemme teknillinen nimitys henkisesti heränneen ihmisen ensi tehtävälle.

Mikä näet on ihmisen tehtävä, kun hän herää totuuden näkemykseen, kun hän älyää ihmiskeshityksen siveellisen ihanteen? Hänen tehtävänsä on astua sille itsekasvatuksen tielle, joka askel askelelta vapauttaa hänet kärsimyksestä ja pahasta, synnistä ja itsekkyydestä. Ja sentähden hän herättyään kysyy: miten on minun meneteltävä? mistä päästä on minun aloitettava? mikä on ensimmäinen askeleeni? Jos hän on saanut herätyksensä buddhanopilta, hän kysyy: onko minun nyt heti tultava munkiksi, liityttävä *sanghaan* eli veljeskuntaan? onko minun luovuttava kaikista maallisista velvollisuuksistani ja siteistäni?

Silloin *Dhammapadan* eli »uuden elämän ensi askeleen» tekstikirja tulee hänelle avuksi. Mietelauseet kuvaavat erilaisia ihmisiä ja erilaisia sieluntiloja. Herännyt oppilas tutkii niiden valossa itseään, oppii niiden avulla tuntemaan itseään. Onhan hän jälleensyntyvä inhimillinen yksilö, joka karmallisessa kehityksessään on saavuttanut

määrätyn kohdan elämän tiellä. Oikea itsetuntemus on siis oman sielunsa siveellisen kehityskohdan tunteminen. Dhammapadan lauseissa oppilas näkee sielunsa kuin peilistä ja voi päättää, millä kohden elämän tiellä hän vaeltaa. Tämä kohta on hänen lähtökohtansa. Siinä hänen sielunsa on kuin kukka, johon siemenenä sisältyy hänen lähin henkinen tehtävänsä. Ja tämän läheisimmän henkisen tehtävän teknillisenä nimityksenä on *dhamma* eli *dharma* abstraktisesti ja *dhammapada* («tehtävä-askel») konkreettisesti.

Sentähden Dhammapadan teksti alkaa sanoilla: *manoo pubbangamaa dhammaa*, jotka Max Müller kylläkin on oikein kääntänyt: *all that we are is the result of what we have thought* (koko olemuksemme on tulosta siitä, mitä me olemme ajatelleet), mutta joiden sisäinen merkitys voitaisiin tulkita seuraavin sanoin: »henkisen elämämme ensi tehtävä johtuu ja on riippuvainen siitä, mitä me ajatuselämässämme (siis sieluina) olemme.» Ajatus- ja järkielämä on itämaiselta kannalta ihmisen prerogatiivi ja hänen inhimillisen olemuksensa tunnusmerkki *par excellence*. Kun ihminen voi nähdä ajatuselämänsä kuin peilistä, silloin hän tuntee sielunsa tilan. Ja nähdessään

sielunsa tilan hän tuntee henkisen itsekasvatuksensa lähtökohdan. Samoin kuin hän menneisyydessään on luonut ajatuksillaan nykyisen tilansa, samoin hänen nyt on ajateltava parempaa, jotta hänen tilansa muuttuisi. Ajatus («sydän») on ennen kaikkea puhdistettava niistä heikkouksista ja vioista, jotka sitä ahdistavat.

Dhammapada ei ole suomalaiselle yleisölle tuntematon. Sama suomennos, joka tässä vähän korjattuna ja tarkistettuna tarjotaan totuuden etsijöille mietekirjaksi, julkaistiin aikakauskirjassa Tietäjä vv. 1908—1909.

Emme ole tahtoneet raskauttaa tekstiä muistutuksilla, vaikka alinoma voisi viitata vastaaviin lauseihin Uudessa Testamentissa. Lukija, joka syventyy Dhammapadan tekstiin ja harkitsee sen yleviä sanoja, keksii itse helposti rinnakkaislauseet evankeliumeista ja iloitsee sydämessään siitä tutusta, Kristuksenkaltaisesta hengestä, joka huokuu toisen suuren maailmanuskonnon pyhästä kirjasta. Niinkuin Buddha sanoi: viha ei vihalla konsanaan lopu; viha loppuu vain rakkaudella.

P. E.

DHAMMAPADA.

I.

KAKSOISSÄKEET.

1. Koko olemuksemme on tulosta siitä mitä olemme ajatelleet: se perustuu ajatuksiimme, se on ajatuksistamme rakennettu. Jos ihminen puhuu tai toimii pahoin ajatellen, seuraa kärsimys häntä niinkuin pyörä rattaita vetävän härjän kintereillä.

2. Koko olemuksemme on tulosta siitä mitä olemme ajatelleet: se perustuu ajatuksiimme, se on ajatuksistamme rakennettu. Jos ihminen puhuu tai toimii puhdasta ajatellen, seuraa onni häntä niinkuin poistumaton varjo.

3. »Hän loukkasi, hän löi, hän petti minua, hän ryösti minut» — jotka tällaisia ajatuksia hautovat, heissä viha ei koskaan lakkaa.

4. »Hän loukkasi, hän löi, hän petti minua, hän ryösti minut» — jotka eivät tällaisia ajatuksia haudo, heissä viha lakkaa.

5. Sillä viha ei vihalla konsanaan loppu: viha loppuu rakkaudella, tämä on vanha sääntö.

6. Maailma ei tiedä, että meidän kaikkien täytyy tähän loppua; mutta ne jotka sen tietävät lakkaavat heti riidoistaan.

7. Joka elää vain nautintoja pyytäen, aistimiaan hillitsemättä, ruuassaan kohtuutonna, laiskana ja heikkona, hänet Maara (kiusaaja) totisesti kaataa niinkuin tuuli heikon puun.

8. Joka elää nautintoja pyytämättä, hyvin hilliten aistimensa, ruuassaan kohtuullisena, vakaana ja vahvana, häntä Maara ei totisesti kaada enempiä kuin tuuli vuoreharjaa.

9. Joka tahtoo ottaa ylleen keltaisen puvun olematta synnistä puhdistunut, joka myöskin ylenkatsoo kohtuutta ja totuutta, hän ei ansaitse keltaista pukua.¹⁾

10. Mutta joka on synnistä puhdistunut, kaikkiin hyveihin juurtunut ja myöskin kohtuuden ja totuuden saavuttanut, hän todella ansaitsee keltaisen puvun.

11. Jotka epätodessa näkevät totuuden ja to-

¹⁾ Buddhalaisten bhikshujen (kerjäläismunkkien) pukuna on keltainen vaippa.

nessa epätoden, he eivät koskaan pääse totuuteen vaan seuraavat turhia haluja.

12. Jotka tuntevat toden todessa ja epätoden epätodessa, he pääsevät totuuteen ja seuraavat oikeita haluja.

13. Niinkuin sade tunkeutuu kehnokattoiseen taloon, niin himo murtautuu hillitsemättömään mieleen.

14. Niinkuin sade ei tunkeudu hyväkattoiseen taloon, niin ei himokaan tunkeudu hyvinhillittyyn mieleen.

15. Pahointekijä kärsii tässä maailmassa ja hän kärsii seuraavassa; hän kärsii kummassakin. Hän suree ja kärsii nähdessään omasta työstään (johtuvan) pahan.

16. Hyveen seuraaja iloitsee tässä maailmassa ja hän iloitsee seuraavassa; hän iloitsee kummassakin. Hän nauttii ja iloitsee nähdessään oman työnsä puhtauden.

17. Pahointekijä kärsii tässä maailmassa ja hän kärsii seuraavassa; hän kärsii kummassakin. Hän kärsii ajatellessaan mitä pahaa hän on tehnyt; hän kärsii enemmän käydessään pahaa tietä.

18. Hyveen seuraaja on onnellinen tässä maailmassa ja hän on onnellinen seuraavassa; hän

on onnellinen kummassakin. Hän on onnellinen ajatellessaan mitä hyvää hän on tehnyt; hän on vielä onnellisempi käydessään hyvää tietä.

19. Ajattelematon ihminen, joka osaa ulkoa suuren osan (buddhanopin sääntöjä) mutta ei täytä niitä, ei ole osallinen pappiudesta, vaan on kuin lehmipaimen, joka laskee vieraitten lehmiä.

20. Opin seuraaja, joka osaa ulkoa vain pienen osan (buddhanoppia) mutta on hylännyt himon ja vihan ja tyhmyyden ja omistaa todellisen tiedon ja mielenrauhan, hän huolehtimatta mistään tässä maailmassa tai tulevassa, on todella pappiudesta osallinen.

II.

VAKAVUUS.

21. Vakavuus on kuolemattomuuden (nirvaanan) tie, ajattelemattomuus kuoleman tie. Jotka ovat pyrkimyksessään totisia, eivät kuole, jotka ovat ajattelemattomia, ovat jo kuin kuolleet.

22. Käsitettyään tämän selvästi ne, jotka ovat vakavuudessa edistyneet, saavat ilonsa vakavuudesta ja riemuitsevat aarioiden (valittujen) tiedosta.

23. Nämä viisaat, mietiskelevät, lujat, aina sangen voimalliset, pääsevät nirvaanaan, suurimpaan autuuteen.

24. Jos vakava ihminen on herännyt ja päässyt uneliaisuudesta, jos hänen tekonsa ovat puhtaat ja toimintansa harkittu, jos hän hillitsee itseään ja elää lakia noudattaen — silloin hänen kunniansa kasvaa.

25. Laiskuudesta heräten, vakavana ja hillittynä, viisas tehköön itselleen saaren, jota ei mikään tulva voi peittää.

26. Turhuutta hullut seuraavat, pahan viisauden lapset. Viisas pitää vakavuutta parhaimpana jalokivenään.

27. Älä seuraa turhuutta äläkä rakkauden ja himon nautintoja! Joka on vakava ja miettiväinen, saa suuren ilon.

28. Kun oppinut karkoittaa turhuuden vakavuudella, niin hän, tuo viisas, kiipee askel askeleelta viisauden kukkuloille ja katsoo alaspäin tyhmiä; vapaana surusta hän katsoo surevaa joukkoa niinkuin vuorella seisova katselee tasangolla kulkevia.

29. Vakavana ajattelemattomien keskuudessa, valvovana nukkuvien keskuudessa viisas etenee kuin kilpahevonen jättäen taakseen työjuhdan.

30. Vakavuudella nousi Maghavan (Indra) jumalien herrauteen. Vakavuutta kiitetään, ajattelemattomuutta aina moititaan.

31. Bhikshu (munkki), joka vakavuudesta iloitsee, joka pelolla katselee ajattelemattomuutta, liikkuu kuin tuli polttaen kaikki kahleensa, pienet ja suuret.

32. Bhikshu (munkki), joka harkitsemisesta iloitsee, joka pelolla katsoo ajattelemattomuutta, ei voi langeta (täydellisestä tilastaan) — hän on lähellä nirvaanaa.

III.

AJATUS.

33. Niinkuin jousimies tekee nuolensa suoriksi, niin viisas oikaisee suoriksi häilyvät epävakaiset ajatuksensa, jotka ovat vaikeat ohjata, vaikeat hillitä.

34. Niinkuin kala oikeasta olostaan otettuna kuivalle maalle, niin ajatuksemme yhtenäen ponnistelee päästäkseen maaran (kiusaajan) vallasta.

35. Hyvä on kesyttää mieltään, joka on aina epävakainen ja työläästi pidätettävissä, halujensa jälkeen syöksyvä; kesytetty mieli tuottaa onnea.

36. Viisas pitäköön ajatuksistaan vaarin, sillä niitä on vaikea käsittää, ne ovat hyvin ovelat ja rientävät minne mielivät: hyvin ohjatut ajatukset tuottavat onnea.

37. Jotka pitävät ohjissa mielensä, joka kauas matkustelee, yksinään liikuskelee, on ruumista vailla ja kätkeytyy (sydämen) kammioon — he vapautuvat maaran (kiusaajan) kahleista.

38. Jos ihmisen usko on horjuva, jollei hän tunne oikeata lakia, jos hänen mielenrauhansa on häiritty, ei hänen tietonsa ole koskaan täydellinen.

39. Jos ihmisen ajatukset eivät ole hajanaisia, jos hänen mielensä ei ole hämmennyksessä, jos hän on lakannut ajattelemasta hyvää tai pahaa, silloin ei hänellä ole vaaraa, kunhan hän on varuillaan itsestään.

40. Tietäen, että tämä ruumis on (heikko) kuin saviastia, ja tehden ajatuksensa vahvaksi kuin linna, pitää ihmisen taistella maaraa (kiusaajaa) vastaan tiedon aseella, ottaa siitä vaarin vielä voitettuaankin eikä koskaan antautua lepoon.

41. Ennen pitkää, oi! tämä ruumis on maassa makaava halveksittuna, tajuttomana, kuin hyödytön pölkky.

42. Mitä vihemies tehneekin vihämiehelleen tai vihollinen viholliselle, vielä suurempaa turmiota tekee hänelle hänen oma väärään menevä mielensä.

43. Ei äiti eikä isä tai muu sukulaisista tee niin paljon (hyvää); suurempia palveluksia tekee meille hyvään ohjattu mieli.

IV.

KUKKIA.

44. Kuka pääsee voitolle tästä maasta, ja Jaman (Tuonen, vainajien herran) maailmasta ja jumalien maailmasta? Kuka löytää selvästi viitoitetun hyveen tien, niinkuin taitava mies löytää (oikean) kukan?

45. Opetuslapsi on pääsevä voitolle maasta ja Jaman maailmasta ja jumalien maailmasta. Opetuslapsi on löytävä hyveen selvästi viitoitetun tien, niinkuin taitava mies (oikean) kukan.

46. Joka tietää, että tämä ruumis on kuin vaahto, ja on oppinut, että se on yhtä epäoleellinen kuin peili, hän taittaa maaran kukkaisnuolet eikä ensinkään näe kuolon kuningasta.

47. Kuolema vie saaliikseen ihmisen, joka kokoilee kukkia ja jonka mieli on hajallaan, niinkuin tulvavesi huuhtoo pois nukkuvan kylän.

48. Kuolema kukistaa ihmisen, joka kokoilee kukkia ja on hajamielinen, ennenkuin hän on saanut nautinnoistaan tarpeeksi.

49. Niinkuin mehiläinen kokoo mettä ja lentää pois vahingoittamatta kukkaa tai sen tuoksua tai väriä, niin asukoon viisas kylässään.

50. Ei muiden paheita, ei heidän syntejään tai laiminlyöntejään vaan omia pahoja tekojaan ja huolimattuuksiaan pitää viisaan ottaa huomioon.

51. Kuin kaunis kukka, värillinen mutta tuoksuton, niin ovat hienoja mutta hedelmättömiä hänen sanansa, joka ei toimi sanainsa mukaan.

52. Mutta kuin kaunis kukka, rikasvärinen ja tuoksuva, ovat hienoja ja hedelmällisiä sen sanat, joka toimii sanojensa mukaan.

53. Niinkuin monenlaisia seppeleitä voidaan tehdä kukkaiskasasta, niin voi kuolevainen toimittaa monta hyvyä asiaa kerran tultuaan tähän maailmaan.

54. Tuulta vastaan ei kulje kukkien tuoksu eikä sandaalipuun eikä Tagaran ja Mallikaan kukkien; mutta hyvien ihmisten tuoksu kulkee vasten tuultakin; hyvä ihminen tunkee läpi kaiken.¹⁾

55. Sandaalipuu tai Tagara, lootuskukka tai Vassikii — yli kaikkien näiden hyvien tuoksujen on hyveen voittamaton tuoksu.

56. Halpa on Tagarasta tai sandaalipuusta

¹⁾ Roomalais-katolisessa kirkossa on niinkään aina puhuttu „pyhyden tuoksusta" (*odor sanctitatis*).

tuleva tuoksu; — hyveen omistajien tuoksu nousee aina jumalien korkeuteen.

57. Niihin ihmisiin, joilla on nämä hyveet, jotka elävät ajattelemattomuudesta vapautuneina oikean tiedon kautta, niihin ei maara, kiusaaja, koskaan pääse käsiksi.

58, 59. Niinkuin valtatielle heitetyllä rikkakassalla kasvaa sulotuoksuinen ihana lilja, niin ihmisten kesken, jotka ovat pelkkiä rikkoja, loistaa totisesti valistuneen Buddhan opetuslapsi, koho-ten tiedossaan sokeitten maallisten yli.

V.

TYHMÄ.

60. Pitkä on yö valvojalle; pitkä on virsta väsyneelle; pitkä on elämä tyhmälle, joka ei tunne totista elämänoppia.

61. Jos matkamies ei tapaa ketään, joka olisi häntä parempi tai hänen vertaisensa, käyköön hän vakavasti tietään yksinään; tyhmästä ei ole seuraa.

62. »Nämä pojat ovat minun ja tämä rikkaus on minun» — sellaiset ajatukset vaivaavat tyhmää. Hän itse ei kuulu itselleen, mitä sitten pojat ja rikkaus?

63. Tyhmä joka tuntee tyhmyytensä, on ainakin siinä viisas. Mutta tyhmä joka luulee itsensä viisaaksi, on todella kerrassaan tyhmä.

64. Vaikka tyhmä olisi viisaan seurassa koko elämänsä, ymmärtäisi hän viisautta yhtä vähän kuin lusikka tietää ruuan mausta.

65. Jos älykäs mies tuokionkin yhtyy viisaan miehen seuraan, ymmärtää hän totuuden, niinkuin kieli tuntee ruuan maun.

66. Tyhmät ja ymmärtämättömät ovat itsel-

leen suurimmat vihamiehet, sillä he tekevät pahoja tekoja pahoja hedelmiä kantamaan.

67. Se teko ei ole oikein tehty, jota ihmisen täytyy katua ja jonka tulokset hän ottaa vastaan itkien ja valittaen.

68. Ei, mutta se teko on oikein tehty, jota ihminen ei kadu ja jonka tulokset hän ottaa vastaan ilomielin.

69. Niin kauan kuin paha teko ei kannata hedelmää, luulee tyhmä sen hunajaksi, mutta kun se kypsyy, silloin kärsii tyhmä tuskaa.

70. Syököön tyhmä kuusta kuuhun ruokansa (niinkuin itsensä kiduttaja) kusha-ruohon lehdenkärjellä, ei hän kuitenkaan ole kuudettatoista osaakaan sen miehen arvoinen, joka hyvin on punninnut buddhanopin.

71. Paha teko, niinkuin äsken lypsetty maito ei (äkkiä) happane; se seuraa tyhmää kytien niinkuin tuli turpeen alla.

72. Ja kun paha teko, tultuaan tunnetuksi, kääntyy murheeksi tyhmälle, silloin se hävittää hänen loistavan onnensa, niin, se halkaisee hänen päänsä.

73. Halutkoon tyhmä vain väärää arvoa, ete-

vyyttä bhikshujen joukossa, herruutta kokouksissa, palvontaa kansan keskuudessa!

74. »Ajatelkoon sekä maallikko että maailmasta eronnut, että minä olen tämän tehnyt; olkoot he minulle alamaisia kaikessa, mitä on tehtävä ja mitä ei ole tehtävä», tällainen on tyhmän mieli ja hänen himonsa ja ylpeytensä kasvaa.

75. »Toinen on tie, joka vie rikkauteen, toinen se tie, joka vie nirvaanaan»; jos bhikshu, Buddhan oppilas on tämän oppinut, pyrkii hän maailmasta eroamaan.

VI.

VIISAS.

76. Jos näet miehen, joka sinulle osoittaa, mitä on vältettävä, joka antaa nuhteita ja on älykäs, seuraa sitä viisasta niinkuin seuraisit salatujen aarteitten ilmaisijaa. Sille, joka viisasta seuraa, käy vielä paremmin eikä huonommin.

77. Muistuttakoon hän, opettakoon, kieltäköön sopimattomasta! Hyvä häntä rakastaa, paha häntä vihaa.

78. Älköön sinulla olko pahointekeviä ystävinä eikä alhaismielisiä: hanki ystäviksesi hyveellisiä, ihmisten parhaita.

79. Joka sieluunsa juo buddhanopin, elää onnellisesti ja kirkkain mielin: viisas riemuitsee aina opista, valittujen opettamasta.

80. Kaivontekijät johtavat veden (minne mielivät); jousentekijät taivuttavat kaaren; kirvesmies vääntää puuta; viisaat taivuttavat ja muovaavat itseänsä.

81. Niinkuin kallio ei tulessa horju, niin viisaat eivät hämmenny moitteesta tai kiitoksesta.

82. Viisaat, kuunneltuaan oppia, tulevat rauhallisiksi kuin syvä, kirkas, tyyni järvi.

83. Hyvät ihmiset vaeltavat kaikissa tiloissa varovasti; hyvät ihmiset eivät puhu aistillisen tyydytyksen himosta; kohdatkoon onni tai suru eivät viisaat koskaan näytä haltioihinsa riemas-tuneilta tai alakuloisilta.

84. Jos ihminen ei itsensä tähden eikä muiden tähden halua, ei poikaa, ei rikkautta eikä herrautta, ja jollei hän halua omaa menestystään väärillä keinoilla, silloin hän on hyvä, viisas, hyveellinen.

85. Harvoja on ihmisten lapsissa niitä, jotka pääsevät toiseen rantaan (tulevat arhateiksi); muut vain juoksevat ylös ja alas tätä rantaa.

86. Mutta ne jotka seuraavat oppia, kun se on heille hyvästi saarnattu, pääsevät pois kuoleman valtapiiristä, kuinka vaikeata siitä onkin päästä.

87, 88. Viisaan tulisi jättää (tavallisen elämän) pimeä tila ja noudattaa (bhikshun) valoista tilaa. Mentyyään kodistaan kodittomaan tilaan pitää hänen yksinäisyydessään etsiä iloa siinä, missä iloitseminen näyttää vaikeimmalta. Jättäen kaikki nautinnot taakseen ja nimittämättä mitään omakseen pitää viisaan puhdistaa itseänsä kaikista mielen huolista.

89. Joiden mieli on saanut hyvän perustuksen tiedon (seitsemässä) periaatteissa, jotka kiintymättä mihinkään iloitsevat vapautumisestaan, joiden mielihalut ovat voitettuja ja jotka ovat täynnä valoa, he ovat vapaat tässä maailmassa.

VII.

KUNNIOITETTAVA (ARHAT).

90. Ei ole mitään kärsimystä hänellä, joka on retkensä lopettanut ja jättänyt surun, joka on itsensä joka puolelta vapauttanut ja heittänyt kaikki kahleet.

91. He työskentelevät ajatukset hyvin keskitettyinä, he eivät viivy asunnossaan; niinkuin järvestään lähtevät joutsenet jättävät he kotinsa ja talonsa.

92. Joilla ei ole rikkauksia, jotka elävät luvallissella ruualla, jotka ovat käsittäneet tyhjän ja ehdottoman vapauden (nirvaanan) — niiden tie on vaikea huomata kuin ilman lintujen.

93. Jonka mieliteot ovat vaiennetut, joka ei ole nautintoon kiintynyt, joka on käsittänyt tyhjän ja ehdottoman vapauden (nirvaanan), hänen tiensä on vaikea huomata kuin ilman lintujen.

94. Jumalatkin kadehtivat sitä, jonka aistimet ovat alistetut niinkuin ajomiehen hyvin taltuttamat hevoset, joka on ylpeydestä vapaa ja puhdas haluista.

95. Sellainen ihminen, joka tekee velvollisuutensa, on suvaitsevainen kuin maankamara tai

kynnys; hän on kuin puhdas järvi; häntä ei odota uudet syntymät.

96. Hänen ajatuksensa on tyyni, tyyni on hänen sanansa ja tekonsa, kun hän on saavuttanut vapauden totisen tiedon kautta ja näin tullut rauhalliseksi ihmiseksi.

97. Joka on herkkäuskoisuudesta vapaa, mutta tuntee luomattoman, joka on katkaissut kaikki siteet, poistanut kaikki kiusaukset, kieltänyt kaikki himot — hän on ihmisistä suurin.

98. Mökissä tai metsässä, merellä tai kuivalla maalla, missä tahansa kunnioitettavia (arhateja) asuu, siinä seutu on ihana.

99. Metsätkin ovat silloin ihanat; missä maailma ei löydä iloa, siellä himottomat löytävät, sillä he eivät etsi huvituksia.

VIII.

TUHANNET.

100. Vaikka puhe sisältäisi tuhansia (sanoja), mutta merkityksettömiä sanoja, on yksi ajatuspitoinen sana parempi, jonka kuullessaan ihminen tulee levolliseksi.

101. Vaikka runo sisältäisi tuhansia mutta merkityksettömiä sanoja, on yksi runon sana parempi, jonka kuullessaan ihminen tulee levolliseksi.

102. Vaikka ihminen lukisi sata gaathaa (runoa) mielettömiä sanoja, on yksi buddhanopin sana parempi, jonka kuullessaan hän tulee levolliseksi.

103. Jos toinen taistelussa voittaa tuhannen kertaa tuhannen miestä, ja jos toinen voittaa itsensä, on tämä voittajista suurempi.

104, 105. Oman itsensä voittaminen on parempi kuin koko kansan voittaminen; ei edes joku jumala tai luonnonhaltia, ei maara Brahmanin avullakaan voisi tyhjäksi tehdä sen miehen voittoa, joka on itsensä kukistanut ja aina elää hillittynä.

106. Jos ihminen sata vuotta uhraisi kuusta kuuhan tuhannen uhria, ja jos hän vain yhden kerran osoittaa kunnioitustaan miehelle, jonka

sielulla on perustus (tosi tiedossa), parempi on tuo kunnioitus kuin sadan vuoden uhri.

107. Jos ihminen sata vuotta palvoo agnia (tulta) metsässä, ja jos hän vain yhden kerran palvelee miestä, jonka sielulla on perustus (tosi tiedossa), parempi on tuo palvelus kuin sadan vuoden uhri.

108. Mitä ihminen tässä maailmassa uhraa koko vuotena ansiota hankkiakseen, se ei ole yhteensä roposenkaan arvoista; vanhurskaalle osoitettu kunnioitus on parempi.

109. Joka aina tervehtii ja alati kunnioittaa vanhusta, hänelle karttuu neljä asiaa: elämä, kauneus, onni, voima.

110. Mutta jos ken elää sata vuotta himollisena ja hillitsemättömänä, niin yhden päivänkin elämä on parempi, kun ihminen on viisas ja ajatteleva.

111. Ja jos ken eläisi sata vuotta tietämättömänä ja hillitsemättömänä, parempi on yhden päivänkin elämä, kun ihminen on viisas ja ajatteleva.

112. Ja jos ken elää sata vuotta laiskana ja heikkona, parempi on yhden päivän elämä, jos ihminen on voittanut lujan voiman.

113. Ja jos ken eläisi sata vuotta näkemättä

alkua ja loppua, parempi on yhden päivänkin elämä, kun ihminen näkee alun ja lopun.

114. Ja jos ken elää sata vuotta näkemättä kuolematonta paikkaa, päivänkin elämä on parempi, jos ihminen näkee kuolemattoman paikan.

115. Ja jos ken elää sata vuotta näkemättä korkeinta oppia, parempi on yhden päivän elämä, jos ihminen näkee korkeimman opin.

IX.

PAHA.

116. Ihmisen tulisi kiiruhtaa hyvää kohden ja pitää ajatuksensa kaukana pahasta; jos ihminen tekee hyvää veltosti, iloitsee hänen mielensä pahasta.

117. Jos ihminen tekee synnin, älköön hän enään sitä tehkö; älköön hän synnistä iloitko: pahan kasaaminen on tuskallista.

118. Jos ihminen tekee hyvää, tehköön hän sitä uudelleen; iloitkoon siitä: hyvän kokoominen on riemuisaa.

119. Pahantekijäkin kokee onnea, niin kauan kuin hänen pahatekonsa ei ole kypsynyt; mutta kun se kypsyy, silloin hän kokee pahaa.

120. Hyvä ihminen näkee pahoja päiviä, niin kauan kuin hänen hyvä tekonsa ei ole kypsynyt; mutta kun hänen hyvä tekonsa kypsyy, silloin hän näkee hyviä päiviä.

121. Älköön kenkään ajatelko keveästi pahaa, sanoen sydämessään: se ei tule minua lähelle. Putoilevista pisaroistakin täyttyy astia; hullu tulee täyteen pahaa, vaikka hän sitä kokookin vähä vähältä.

122. Älköön kenkään ajatelko keveästi hyvää, sanoen sydämessään: se ei tule minua lähelle. Putoilevista pisaroistakin täyttyy astia; viisas täyttyy hyvällä, vaikka hän sitä kokoo vähä vähältä.

123. Välttäköön ihminen pahoja tekoja, niinkuin kauppias, jos hänellä on vähän saattajia ja paljon rikkautta matkassaan, välttää vaarallista tietä; niinkuin elämätä rakastava välttää myrkkyä.

124. Jolla ei kädessään ole haavaa, voi kädellään koskea myrkkyyn; myrkky ei vaikuta siihen, jolla ei ole haavaa; eikä ole mitään pahaa sille olemassa, joka ei tee pahaa.

125. Jos ken loukkaa puhdasta, viatonta ja siivoa ihmistä, lankee paha takaisin sille hullulle, niinkuin tuulen liikkeelle ajama pöly.

126. Muutamat ihmiset syntyvät uudelleen; pahointekijät menevät helvettiin; vanhurskaat taivaaseen; jotka ovat kaikesta maallisesta himosta vapaat, pääsevät nirvaanaan.

127. Ei taivaassa, ei keskellä merta, ei vaikka mentäisiin vuorten rotkoihin, löydy paikkaa koko maailmassa, missä ihminen voisi vapautua pahan teon seurauksista.

128. Ei taivaassa, ei meren keskellä eikä vuorten rotkoissa löydy paikkaa koko maailmassa, missä kuolema ei voisi voittaa (kuolevaista).

X.

RANGAISTUS.

129. Kaikki ihmiset vapisevat rangaistusta, kaikki ihmiset pelkäävät kuolemaa; muista, että olet heidän kaltaisensa, äläkä tapa äläkä saata tappoa aikaan.

130. Kaikki ihmiset vapisevat rangaistusta, kaikki ihmiset rakastavat elämää; muista, että olet heidän kaltaisensa, äläkä tapa äläkä saata tappoa aikaan.

131. Joka etsien omaa onneaan, rankaisee tai tappaa olentoja, jotka myöskin kaipaavat onnea, ei löydä onnea kuoleman jälkeen,

132. Joka etsien omaa onneaan ei rankaise eikä tapa olentoja, jotka myöskin kaipaavat onnea, hän löytää onnen kuoleman jälkeen.

133. Älä puhu kovasti kellekään; ne joille puhut, vastaavat sinulle samalla lailla. Vihainen puhe on tuskallista, isku iskusta sinua kohtaa.

134. Jos niinkuin pirstoiksi lyöty metallilevy (gongong) et lausu mitään, silloin olet saavuttanut nirvaanan; vihaa et tunne.

135. Niinkuin paimen sauvallaan ajaa lehmät läävään, niin ikä ja kuolema ajavat ihmisten elämää.

136. Hullu ei tiedä, milloin hän tekee pahoja tekoja; mutta paha ihminen palaa omien tekojensa kautta kuin tulella.

137. Joka saattaa kärsimystä viattomille ihmisille, tulee pian yhteen näistä kymmenestä tilasta:

138. Hänellä tulee olemaan julmaa kärsimystä, tappiota, ruumiin kipua, raskasta ahdistusta tai mielen murhetta;

139. Tai kuninkaalta lähtenyt onnettomuus tai peloittava syytös tai sukulaisten menetyt tai aarteiden hävitys;

140. Tai polttaa salama hänen talonsa; ja kun hänen ruumiinsa on hävinnyt, menee hullu helvettiin.

141. Ei alastomuus, ei hiusten palmikoiminen, ei likaisuus, ei paasto, ei maassa makaaminen, ei pölyllä hieroutuminen, ei liikkumatonna istuminen¹⁾ voi puhdistaa kuolevaista, joka ei ole himoja voittanut.

142. Joka, vaikka hienosti puettuna, harjoittaa tyyneyttä, on rauhallinen, alistettu, hillitty, puhdas ja on lakannut näkemästä vikoja kaikissa muissa olennoissa, hän todella on braahmana, askeetti, munkki (bhikshu).

¹⁾ Indiaalaisten askeettien menettelytapoja.

143. Onko tässä maailmassa ketään niin hävyntunteen hillitsemää, ettei hän koskaan herättäisi moitetta, niinkuin jalo hevonen siimanläimäyksen?

144. Niinkuin jalo hevonen ruoskan kosketamana, olkaa uutterat ja hartaat, ja uskolla hyveellä, tarmolla, mietiskelyllä, oppia tarkkaamalla voitatte tämän suuren tuskan, täydellisinä tiedossa ja käytöksessä ja aina valvovina.

145. Kaivontekijät johtavat veden (minne mielivät); kirvesmiehet taivuttavat puunrungon; hyvät ihmiset taivuttavat itsensä.

XI.

VANHUUS.

146. Mitenkä voi olla naurua, mitenkä iloa, kun tämä maailma aina palaa? Ettekö etsi valoa, te pimeyden saartamat?

147. Katselkaa tätä vaetetettua pökkelöä, haavojen peittämää, yhteenliitettyä, sairasta, täynnä aikomuksia, mutta ilman voimaa, ilman kiinteyttä!

148. Tämä ruumis hukkuu, tautia ja heikkoutta täynnä; tämä turmeluksen alainen möhkäle murtuu kappaleiksi; elämä todella päättyy kuolemaan.

149. Katsellessa noita harmaita luita jotka heitetään pois kuin kurpitsapullot syksyllä, mitä iloa on (jällellä elämässä)?

150. Kun luista on tehty varustus, peitetään se lihalla ja verellä, ja siinä asuvat vanhuus ja kuolema, ylpeys ja petos.

151. Kuninkaitten loistavat vaunut hävitetään, ruumiskin lähestyy häviötään, mutta hyvien ihmisten hyve ei koskaan lähesty häviötä, — näin sanovat hyvät hyvälle.

152. Vähäoppinen ihminen kasvaa vanhaksi

kuin härkä; hänen lihansa kasvaa, mutta hänen tietonsa ei kasva.

153, 154. Etsien tämän majan rakentajaa olen rientänyt läpi monen syntymän löytämättä häntä; ja tuskallista on syntyä uudelleen ja uudelleen. Mutta nyt, majan tekijä, sinä olet nähty; sinä et enää tätä majaa rakenna. Kaikki parret ovat rikkotut, kurkihirsi on murtunut; sielu lähestyen ikuista (visankhaaraa, nirvaanaa) on päässyt kaikkien himojen sammumiseen.

155. Ihmiset, jotka eivät ole noudattaneet oikeaa kuria eivätkä nuoruudessaan hankkineet rikkautta, kuolevat niinkuin vanhat haikarat kalatommassa järvessä.

156. Ihmiset, jotka eivät ole noudattaneet oikeaa harjoitusta eivätkä nuoruudessaan ole hankkineet rikkautta, makaavat kuin särkyneet jouset huokailten menneisyyttä.

XII.

ITSE.

157. Jos ihminen pitää itseään kalliina, valvokoon tarkasti itseään; ainakin yhden yövartion aikana kolmesta tulisi viisaan olla valveillaan.

158. Jokainen ohjatkoon ensin itseään siihen, mikä on oikein, sitten opettakoon muita; näin viisaan ei ole tarvis kärsiä.

159. Jos ihminen tekee itsensä sellaiseksi kuin hän opettaa muita olemaan, niin hän, ollen itse järjelle alistunut, voi (muita) alistaa; sillä oman itsensä alistaminen on vaikeata.

160. Itse on itsen herra, kukapa se muuten voisi olla? Kun itse on hyvin nöyryytetty, löytää ihminen herran, jollaisen harvat löytävät.

161. Hänen itsensä tekemä paha, itse-synnytetty, itse-kasvatettu, musertaa typerän, niinkuin timantti hyvänkin kiven.

162. Se, jonka pahuus on hyvin suuri, saattaa itsensä siihen tilaan, johon hänen vihollisenakin hänet toivoisi, niinkuin loiskasvi tekee puulle, jota se kiertelee.

163. Pahat teot ja itsellemme vahingolliset

ovat helpot tehdä; mikä on hyvää ja siunauksellista, on hyvin vaikeata tehdä.

164. Typerä, joka halveksii kunnioitettavien (arhatien), valittujen (aarioiden), hyveellisten sääntöjä ja seuraa väärää oppia, hän kantaa hedelmää omaksi häviökseen, niinkuin Kattaka-korren hedelmät.

165. Ihminen itse tekee pahan, itse hän myös kärsii; itse hän sen jättää tekemättä, itse hän myös puhdistuu. Puhdas ja epäpuhdas (seisoivat ja sortuvat) itsestään, kukaan ei voi toista puhdistaa.

166. Älköön kukaan unohtako omaa tehtävänsä toisen ihmisen elämäntehtävän takia, olkoon tämä kuinka suuri; ihminen löydettyään oman elämäntehtävänsä, ottakoon aina tästä tehtävästään vaarin.

XIII.

MAAILMA.

167. Älä seuraa pahaa lakia! Älä elä ajattelmattomana! Älä seuraa väärää oppia! Älä ole maailman ystävä.

168. Nouse! älä ole laiska! Seuraa hyveen lakia! Hyveellinen asuu autuudessa tässä maailmassa ja seuraavassa.

169. Seuraa hyveen oppia; älä seuraa synnin oppia. Hyveellinen asuu autuudessa tässä maailmassa ja seuraavassa.

170. Katsele maailmaa kuin vesikuplaa, katsele sitä kuin katsoisit kangastusta: kuolon kuningas ei näe sitä, joka näin katselee maailmaa.

171. Tule, katsele tätä maailmaa, joka kimaltelee kuin kuninkaan vaunut; hullut siihen syventyvät, mutta viisas ei siihen kajookaan.

172. Joka ennen oli huolimaton ja jälkeenpäin tuli vakavaksi, valaisee tätä maailmaa, niinkuin kuu pilvistä päästyään.

173. Se, jonka hyvät teot peittävät hänen pahat tekonsa, valaisee tätä maailmaa, niinkuin kuu pilvistä päästyään.

174. Tämä maailma on pimeä, harvat ainoas-

taan täällä näkevät; harvat ainoastaan menevät taivaaseen, niinkuin linnut verkosta vapautuen.

175. Joutsenet kulkevat auringon rataa, ne lentävät ilmeellisesti läpi eetterin; viisaat johdetaan ulos tästä maailmasta, kun ovat voittaneet maaran joukkoinensa.

176. Jos ihminen on rikkonut ainoan lain ja puhuu valhetta ja pilkkaa toista maailmaa, — ei ole sitä pahaa, jota hän ei olisi valmis tekemään.

177. Säälimättömät eivät mene jumalien valtakuntaan; ainoastaan hullut eivät anteliaisuutta ylistä; viisas iloitsee anteliaisuudesta ja tulee sen kautta siunatuksi toisessa maailmassa.

178. Parempi kuin hallintovalta maailmassa, parempi on taivaaseen meneminen, parempi kuin valta yli kaikkien maailmoiden on sotaapattin pal-kinto, ensimmäinen pyhyiden askel.¹⁾

¹⁾ Ensimmäinen vihkimys.

XIV.

BUDDHA (VALISTUNUT).

179. Jonka voitto ei enää ole voitettavissa, jonka voittoon ei kukaan tässä maailmassa koske, mitä tietä voitte johtaa häntä, herännyttä, kaikkietävää, tietöntä?

180. Jota ei mikään himo pauloineen ja myrkyineen voi johtaa harhaan, mitä tietä voitte häntä kuljettaa, herännyttä, kaikkietävää, tietöntä?

181. Jumalatkin kadehtivat niitä, jotka ovat heränneitä eivätkä unohtavia, jotka ovat mietiskelyyn tottuneet, jotka ovat viisaita ja iloitsevat (maailmasta) poisvetäytymisen levossa.

182. Vaikea (saavuttaa) on ihmisten käsitys, vaikea on kuolevaisten elämä, vaikea on Totisen Opin kuuleminen, vaikea on heränneen syntymä {Buddhaksi tuleminen}.

183. Olla tekemättä mitään syntiä, tehdä hyvää ja puhdistaa sydämensä; siinä (kaikkien) heränneiden opetus.

184. Heränneet sanovat kärsivällisyyttä korkeimmaksi katumustyöksi, pitkämielisyyttä korkeimmaksi nirvaanaksi; sillä erakko ei ole, ken toisia lyö, eikä askeetti, ken toisia solvaa.

185. Olla moittimatta, olla lyömättä, elää opin hillitsemänä, olla kohtuullinen ruuassa, nukkua ja istua yksinään ja asustaa korkeimmissa ajatuk-
sissa — tämä on heränneen opetusta.

186. Eivät mitkään himot anna tyydytystä, vaikka sataisi kultakappaleita; joka tietää, että himoilla on lyhyt maku ja seurauksenaan tuska, hän on viisas.

187. Ei edes taivaallisissa nautinnoissa hän löydä tyydytystä, täysin herännyt oppilas iloitsee ainoastaan kaikkien himojen hävittämisestä.

188. Ihmiset pelon ajamina etsivät turvaa monessa paikassa, vuorilla ja metsissä, lehdossa ja pyhien puitten läheisyydessä.

189. Mutta se ei ole turvallinen suojapaikka, se ei ole paras suojapaikka; ihminen ei vapaudu kaikista kärsimyksistä menemällä sellaiseen turvaan.

190. Joka turvautuu Buddhaan, Oppiin ja Veljeskuntaan ; joka selvällä ymmärryksellä näkee neljä pyhää totuutta:

191. Nimittäin kärsimyksen, kärsimyksen alkusyy, kärsimyksen hävityksen ja kahdeksanker-
taisen tien, joka vie kärsimyksen vaientami-
seen; —

192. Tämä on turvallinen suojapaikka; tultu-

aan siihen suojaan, on ihminen kaikesta kärsimyksestä vapautettu.

193. Yliluonnollinen ihminen (Buddha) ei ole helposti löydettävissä, hän ei synny missä tahansa. Missä sellainen tietäjä syntyy, siinä kansa menestyy.

194. Siunattu on heränneen nouseminen, siunattu Todellisen Opin opettaminen, siunattu rauha veljeskunnassa, siunattu rauhassa olevien hartaus.

195, 196. Ken osoittaa kunnioitusta kunnioitusta ansaitseville, joko heränneille (buddhoille) tai heidän oppilailleen, niille, jotka ovat voittaneet (pahojen) laumat ja kulkeneet yli surujen virran, ken osoittaa kunnioitustaan niille, jotka ovat löytäneet vapautuksen eivätkä tunne pelkoa, hänen ansiotansa ei voi kenkään mitata.

XV.

ONNELLISUUS.

197. Onnellisesti me totta tosiaan elämme, kun emme vihaa niitä, jotka meitä vihaavat! Vihaajoittemme kesken elämme vihasta vapaina!

198. Onnellisesti me totta tosiaan elämme, vapaina kivuista kituvien kesken! Kituvien kesken eläkäämme kivuista vapaina!

199. Onnellisesti totta tosiaan elämme ahneudesta vapaina ahneiden kesken! Ahneiden kesken eläkäämme ahneudesta vapaina!

200. Onnellisesti totta tosiaan elämme, vaikka emme sano mitään omaksemme! Olkaamme kuin kirkkaat jumalat, jotka onnesta saavat ravintonsa!

201. Voitto synnyttää vihaa, sillä voitettu on onneton. Joka on luopunut sekä voitosta että tappiosta, hän, tyytyväinen, on onnellinen.

202. Ei ole mikään tuli niinkuin himon tuli; ei ole pahempaa pelitappiota kuin viha; ei ole pahempaa kärsimystä kuin tämä ruumis; ei ole korkeampaa onnea kuin lepo.

203. Nälkä on taudeista pahin, ruumiin ele-

mentit suurin paha; ken tämän totisesti tietää, hänellä on nirvaana, korkein onni.

204. Terveys on lahjoista suurin, tyytyväisyys rikkauksista paras; luottavaisuus on paras sukulaisuussuhde, nirvaana korkein onni.

205. Joka on maistanut yksinäisyyden ja rauhan suloisuuden, on vapaa pelosta ja vapaa synnistä, ja hän tuntee buddhanopista juomisen ihanuuden.

206. Valittujen (aarioiden) näkeminen on hyvä, heidän kanssaan eläminen on aina onnea; jollei ihmisen tarvitse nähdä tyhmiä, on hän totisesti onnellinen.

207. Joka kävelee hullujen seurassa, kärsii tien pituudesta; hullujen seura, niinkuin vihollisen, on aina tuskallinen; viisas seura on nautinto, niinkuin heimolaistensa tapaaminen.

208. Sentähden seuraa sinä viisasta, älykästä, oppinutta, kestäväistä, velvollisuuden täyttäjää, valittua. Seuraa sellaista hyvää ja viisasta miestä, niinkuin kuu seuraa tähtien ratoja

XVI.

NAUTINTO.

209. Joka antautuu turhuuteen eikä antaudu mietiskelyyn, joka unohtaa (elämän) todellisen tarkoituksen ja tavoittelee mukavuutta, hän ker-
ran vielä kadehtii sitä, joka on harjoittanut ajattelemista.

210. Älköön kukaan siinä riippuko kiinni, mikä on mieluista, eikä siinä, mikä on epämieluista. Olla näkemättä mieluista on kärsimystä ja kärsimystä on myöskin nähdä epämieluista.

211. Sentähden älköön kukaan mielistykö mihinkään: mielityn menettäminen on pahaa. Jotka eivät ole mihinkään mieltyneet eivät mitään vihaa, ovat kahleita vailla.

212. Nautinnosta tulee murhe, nautinnosta pelko. Joka on nautinnosta vapaa, ei tunne murhetta eikä pelkoa.

213. Kiintymyksestä seuraa suru, kiintymyksestä pelko. Joka on kiintymyksestä vapaa, ei tunne surua, ei pelkoa.

214. Himosta seuraa suru, himosta pelko. Joka on himosta vapaa, ei tunne surua, ei pelkoa.

215. Mieltymyksestä seuraa suru, mieltymyksestä pelko. Joka on mieltymyksestä vapaa, ei tunne surua, ei pelkoa.

216. Ahneudesta seuraa suru, ahneudesta pelko. Joka on ahneudesta vapaa, ei tunne surua, ei pelkoa.

217. Jolla on hyvettä ja älyä, joka on oikeamielinen, puhuu totta ja täyttää tehtävänsä, hän on maailmalle kallis.

218. Joka sielussaan on tyytyväinen ja jonka ajatuksia ei hämmennä lempi ja jossa on herännyt sanomattoman (nirvaanan) kaipuu — häntä sanotaan »virran ylöspäin kuljettamaksi».

219. Sukulaiset, ystävät ja rakastajat tervehtivät sitä ihmistä, joka on ollut kauan poissa ja terveenä palajaa matkaltaan.

220. Samalla tavalla ottavat hyvät työt vastaan tekijänsä, kun hän siirtyy tästä maailmasta toiseen; niinkuin sukulaiset palannutta ystävää tervehtivät.

XVII.

SUUTTUMUS.

221. Ihminen jättäköön suuttumuksen, kieltäköön ylpeytensä ja voittakoon kaikki siteet! Ei mitään kärsimyksiä tule sille, joka ei ole kiintynyt nimeen ja muotoon¹⁾ eikä sano mitään omakseen.

222. joka pysäyttää nousevan suuttumuksen kuin vierivät vaunut, häntä sanon oikeaksi ajajaksi; muut ovat vain ohjastenpitäjiä.

223. Ihminen voittakoon suuttumuksen rakkautella, voittakoon pahan hyvällä, voittakoon ahneuden anteliaisuudella ja valheen totuudella!

224. Puhu totuutta, älä anna suuttumukselle valtaa; anna, jos sinulta vähääkin vaaditaan; näillä kolmella askeleella tulet jumalia lähelle.

225. Viisaat, jotka eivät ketään loukkaa ja jotka aina hallitsevat ruumiinsa, menevät muuttomattomaan paikkaan (nirvaanaan), minne kerran saavuttuaan he eivät enään kärsi.

226. Jotka aina valvovat, jotka päivin ja öin tutkistelevat ja nirvaanaan pyrkivät, niiden himot kuluvat loppuun.

¹⁾ „Nimi ja muoto” — koko tämä ilmiömaailma.

227. Tämä on vanha lause eikä tämänpäiväisiä, oi Atula: »Sitä moititaan, joka paljon puhuu, ja sitäkin moititaan, joka vähän puhuu. Ei ole päällä maan sitä, jota ei moitittaisi!»

228. Ei ole koskaan ollut, ei tule koskaan olemaan eikä nytkään ole ihmistä, jota aina moittitaisiin tai jota aina kiitettäisiin.

229, 230. Mutta sitä, jota arvostelukykyiset alinomaan kiittävät päivästä päivään, joka on ilman tahraa, viisas, tiedossa ja hyveessä rikas, — kuka uskaltaisi häntä moittia enempää kuin Gambuu-joen kullasta tehtyä rahaa? Jumalatkin häntä ylistävät, jopa itse Brahman.

231. Varo ruumiillista suuttumusta ja hillitse ruumiisi! Jätä ruumiin synnit ja harjoita ruumiillasi hyvettä!

232. Varo kielen suuttumusta, hillitse kielesi! Jätä kielen synnit ja harjoita hyvettä kielelläsi!

233. Varo ajatuksen suuttumusta ja hillitse ajatuksesi! Jätä ajatuksen synnit ja harjoita hyvettä ajatuksillasi!

234. Viisaat, jotka ruumistaan hillitsevät, jotka kieltään kurissa pitävät ja ajatustaan ohjaavat, he todella ovat hyvin hallittuja.

XVIII.

EPÄPUHTAUS.

235. Nyt olet niinkuin lakastunut lehti, Tuonen lähettiläät ovat tulleet luoksesi, sinä seisot lähdön ovelta eikä sinulla ole evästä matkallesi.

236. Tee itsesi saareksi, työskentele lujasti, ole viisas! Kun epäpuhtautesi haihtuu tuuleen ja sinä vapaudut viasta, niin pääset valittujen taivaalliseen maailmaan.

237. Elämäsi on kulunut loppuun, sinä olet kuolon partaalle tullut, sinulla ei ole levähdyspaikkaa tiellä eikä evästä matkallesi.

238. Tee itsesi saareksi, työskentele lujasti, ole viisas! Kun epäpuhtautesi haihtuu tuuleen ja vapaudut viasta, niin ei tarvitse sinun enää astua syntymään ja lakastumiseen.

239. Viisas pudistakoon päältään kaikki tahrat, niinkuin seppä hopean tahrat poistaa, toisen toisensa jälkeen, vähä vähältä, aika ajalta.

240. Niinkuin rautaan syntyvä ruosteen tahra turmelee raudan siihen tultuaan, niin väärintekijän omat teot vievät hänet pahalle polulle.

241. Rukousten tahra on uudistamattomuus,

huoneitten tahra korjaamattomuus, kasvojen tahra velttous, valvojan tahra ajattelemattomuus.

242. Huono käytös on vaimon tahra, niukuus hyväntekijän tahra; tahratut ovat kaikki pahat tiet tässä elämässä ja toisessa.

243. Mutta yksi ainoa tahra on kaikkia muita pahempi, — tietämättömyys on suurin tahra. Oi munkit! Heittäkää tuo tahra ja tulkaa täysin puhtaksi.

244. Elämä on helppo elää sille, joka on ilman häpeäntuntoa, variksenpelätille, vahingontekijälle, loukkaavalle, ylpeälle ja ilkeälle.

245. Mutta kova on elämä siivolle, joka aina etsii puhtautta, joka on epäitsekäs, hiljainen, tahraton ja älykäs.

246. Joka elämää hävittää, joka valhetta puhuu, joka maailmassa ottaa mitä hänelle ei anneta, joka menee toisen miehen puolison luo;

247. Ja joka antautuu juomaan päihdytysjuomia, hän jo tässä elämässä kaivaa poikki omaa juurtaan.

248. Oi ihminen, tiedä, että hillitsemättömät ovat vaikeassa tilassa, varo, ettei ahneus ja pahe vie sinua suruun pitkäksi ajaksi.

249. Maailma antaa uskonsa mukaan tai mieli-

halunsa mukaan: jos ihmistä harmittaa muille annettu ruoka ja juoma, ei hän saa lepoa päivällä eikä yöllä.

250. Josta himo on juurineen pois hävitetty, hän löytää levon päivällä ja yöllä.

251. Ei ole sellaista tulta kuin himon tuli, ei ole sellaista haikalaa kuin viha, ei ole pahempaa paulaa kuin tyhmyys eikä väkevämpää virtaa kuin ahneus.

252. Muiden vika on helposti huomattu mutta oma vika vaikeasti keksitty; ihminen seuloa naapurinsa vikoja kuin akanoita, mutta omaa vikaansa hän peittää niinkuin petollinen pelaaja kätkee huonon nopan.

253. Jos ihminen etsii muiden vikoja ja aina on helposti loukattu, niin hänen omat himonsa kasvavat ja niiden hävittäminen on kaukana.

254. Ei kukaan voi kulkea läpi ilman, joka ei ole samana ¹⁾. Maailma iloitsee turhuudesta, mutta tathaagatat (buddhat) ovat turhuudesta vapautuneet.

¹⁾ Samana on harjaantunut askeetti, joka vapaasti liikkuu muilla tasoilla.

255. Ei kukaan voi kulkea läpi ilman, joka ei ole samana. Mitkään olennot eivät ole iankaikisia, mutta heränneet (buddhat) eivät milloinkaan horju.

XIX.

OIKEAMIELINEN.

256, 257. Ihminen ei ole oikeamielinen, jos hän jotakin kokee toimeenpanna väkivaltaisesti, vaan ken eroittaa sekä oikean että väärän, ken on oppinut ja muita ohjaa, ei väkivaltaisesti vaan saman lain voimalla, jonka vartija ja taitaja hän on, häntä sanotaan oikeamieliseksi.

258. Ihminen ei ole silti oppinut, vaikka hän paljon puhuu; ken on kärsivällinen, vihasta ja pelosta vapaa, häntä sanottakoon oppineeksi.

259. Ihminen ei ole Buddhanopin ylläpitäjä, vaikka hän paljon puhuu; jos ken on vain vähäsen oppinut, mutta näkee opin edessään, hän on opin ylläpitäjä eikä sitä milloinkaan laiminlyö.

260. Ihminen ei tule »kansan vanhimpain» joukkoon sentähden että hänen päänsä on harmaa; hän voi olla ikäloppu, mutta sanotaan »turhaan vanhentuneeksi».

261. Kenessä on totuus, hyve, sääli, itsehillintä, kohtuus, ja ken on vapaaksi puhdistunut ja viisastunut — häntä sanotaan »kansan vanhimmaksi».

262. Kadehtiva, kitsas, epärehellinen ihminen

ei tule kunnianarvoiseksi pelkästään paljolla paikalla ja kasvojensa kauneudella.

263. Jossa kaikki tuo on hävitetty ja juurinsa poisrevitty, häntä, vihasta vapautunutta ja viisasta, sanotaan kunnianarvoiseksi.

264. Ei tukankeritsemisellä harjaantumaton ihminen, joka väärin puhuu, tule samanaksi (askeetiksi); voiko sellainen olla samana, joka vielä on himon ja ahneuden pauloissa?

265. Joka aina vaientaa pahan, suuren tai pienen, häntä sanottakoon samanaksi (s.o. »hijaiseksi»), koska hän on vaientanut kaiken pahan.

266. Ihminen ei ole munkki (bhikshu) silti, vaikka hän pyytää muilta almuja; joka omaksuu koko buddhanopin, on bhikshu eikä se, joka ainoastaan kerjää.

267. Joka on hyvän ja pahan yläpuolella, joka on puhdas, joka huolellisena vaeltaa läpi maailman, häntä todella on sanottava bhikshuksi.

268, 269. Ihminen ei ole Muni sentähden että hän noudattaa vaitioloa, jos hän on tyhmä ja tietämätön, mutta viisas, joka ikäänkuin vaa'alla punniten valitsee hyvän ja välttää pahan, hän on Muni ja on Muni juuri sen kautta; joka tässä

maailmassa punnitsee molempia puolia, häntä sanotaan Muniksi.

270. Ihminen ei ole »valittu», sentähden että hän loukkaa eläviä olentoja, vaan sen nojalla että hän säälii kaikkia eläviä olentoja.

271, 272. Ei ainoastaan harjoituksella ja lupauksilla, ei ainoastaan suurella opilla, ei haltioihin vaipumisella eikä yksinään nukkumisella ihminen voita sitä vapautuksen onnea, jota ei maailma tunne. Oi bhikshu, ken on himonsa sammuttanut, hän on saavuttanut turvallisuuden.

XX.

TIE.

273. Paras teistä on kahdeksankertainen; paras totuuksista neljä sanaa; ¹⁾ paras hyveistä himotomuus; paras ihmisistä se, jolla on silmät nähdä.

274. Tämä on tie, ei ole muita, jotka johtaisivat järjen puhdistumiseen. Jatka tätä tietä! Tämä²⁾ saattaa maaran (kiusaajan) hämmennykseen.

275. Jos jatkat tätä tietä, teet kärsimyksestä lopun. Minä saarnasin tästä tiestä, kun olin käsittänyt ohdakkeitten poistamisen.

276. Sinun itsesi täytyy ponnistaa. Buddhat ovat ainoastaan saarnaajia. Ajatteleva, joka astuu tielle, vapautuu maaran orjuudesta.

277. »Kaikki luotu katoaa», — joka tämän tuntee ja näkee, tulee tuskassa tunteettomaksi; tämä on puhtauden tie.

278. »Kaikki luotu on surua ja tuskaa», — joka tämän näkee, tulee tuskassa tunteettomaksi; tämä tie vie puhtauteen.

¹⁾ Katso „Buddhalainen katkismus” kys:t 121 ja 126.

²⁾ Nim. tällä tiellä kulkeminen.

279. »Kaikki muodot ovat epätodellisia», — joka tämän tuntee ja näkee, tulee tuskassa tunteettomaksi; tämä tie vie puhtauteen.

280. Joka ei nouse, kun on aika nousta — joka vaikka hän on nuori ja vahva, on täynnä velttoutta ja jonka tahto ja ajatus on heikko, — sellainen laiska ja toimeton ihminen ei löydä tiedon tietä.

281. Puhettaan valvoen, mielessään hillittynä, ihminen älköön koskaan ruumiillansa tehkö mitään väärää. Pitäköön ihminen vain nämä kolme toiminnan tietä selvänä, niin hän saavuttaa sen tiedon, jota viisaat opettavat.

282. Harrastuksesta syntyy tieto, harrastuksen puutteesta katoa tieto; joka tuntee nämä kaksi tietä, voittamisen ja menettämisen, hän pitäköön vaarin, että tietonsa kasvaa.

283. Hakkaa maahan koko (himojen) metsä¹⁾ eikä ainoastaan yksi puu! Vaara väijyy metsässä. Kun olet hakannut maahan sekä metsän että viidakon, silloin, bhikshu, olet vapaa metsästä ja himoista.

¹⁾ Palinkielessä merkitsee sama sana sekä metsää että himoa.

284. Niin kauan kuin miehen pieninkin himo naisten puoleen ei ole hävitetty, niin kauan on hänen mielensä vangittu, niinkuin imevä vasikka on sidottu emäänsä.

285. Leikkaa pois itserakkaus, niinkuin leikkaat lakastuneen lootoskukan, omalla kädelläsi. Rakasta rauhan tietä. Buddha on näyttänyt nirvaanan.

286. »Täällä asun sade-ajalla, täällä talvella ja kesällä», — näin arvelee tyhmä eikä muista kuolemaa.

287. Tuoni tulee ja viepi tuon ihmisen, jota kunnioitetaan lasten ja rikkauksien tähden, mutta jonka ajatukset ovat hajalla, viepi hänet niinkuin tulvavirta nukkuvan kylän.

288. Pojista ei ole apua eikä isästä eikä muista sukulaisista; ei ole mitään apua heimolaisista sille, johon Tuoni on tarttunut.

289. Viisas ja hyvin käyttäytyvä ihminen, joka tuntee tämän merkityksen, raivatkoon nopeasti tiensä nirvaanaan.

XXI.

SEKALAISTA.

290. Jos pienen nautinnon jättämisestä nähdään suuren nautinnon koituvan, niin viisas jättäköön pienen nautinnon ja etsiköön suurempaa.

291. Joka tuottamalla muille kärsimystä tahtoo saada itselleen nautintoa, on kiedottu vihan pauloihin eikä siitä vapaudu.

292. Mitä olisi tehtävä, sitä laiminlyödään, mitä ei pitäisi tehdä, sitä tehdään; hillittömien, ajattelemattomien ihmisten himot kasvavat yhäti.

293. Mutta jotka aina valvovat ruumistaan, jotka eivät tee mitä ei pitäisi tehdä vaan vakavasti tekevät mitä on tehtävä, — sellaisten viisasten ja valvovien ihmisten halut kuluvat loppuun.

294. Todellinen braahmana käy virheettömänä, vaikka hän olisi tappanut isänsä ja äitinsä ja kaksi väkevää kuningasta, vaikka hän olisi hävittänyt kuningaskunnan kaikkine alamaisineen.

295. Todellinen braahmana käy virheettömänä, vaikka hän olisi tappanut isänsä ja äitinsä ja

kaksi pyhää kuningasta ja lisäksi etevän miehen¹⁾).

296, 297, 298. Gootaman (Buddhan) oppilaat ovat aina täysin valveilla ja heidän ajatuksensa ovat päivällä ja yöllä kiintyneet Buddhaan, hyvään oppiin ja munkkikuntaan.

299, 300, 301. Gootaman oppilaat ovat aina täysin hereillään ja heidän ajatuksensa ovat päivällä ja yöllä kiintyneet ruumiiseen, heidän mielensä viihtyy päivällä ja yöllä säälässä, viihtyy mietiskelyssä.

302. Kovaa on maailmasta luopua (ja tulla askeetiksi); kovaa on maailmasta nauttia; kova on luostarielämä, kärsimyksiä täynnä maailman huoneet; tuskallista on elää yhdenvertaisuuden elämää (missä kaikki on yhteistä) ja vaeltava kerjäläinenkin on kärsimyksille altis. Sentähden se, joka tahtoo kärsimyksiä välttää, älköön vaeltavaksi munkiksi ruvetko.

303. Uskoa uhkuvaa ihmistä, jos hänelle on

¹⁾ Kaksi viimeistä värsyä on nähtävästi perästäpäin pistetty tekstiin, koska ne ovat ilman yhteyttä edelläolevain ja seuraavien värsyjen kanssa. Semmoisia „tekstiparannuksia” on kyllä voinut tapahtua hindulaisten brahminien puolelta, kun heille siitä koitui etua.

suotu hyvettä ja kunniaa, kunnioitetaan minne tahansa hän menee.

304. Hyvät ihmiset loistavat kaukaisuudessa niinkuin lumihuippuiset vaarat. Pahat menevät näkymättömiin niinkuin yöllä ammutut nuolet.

305. Istuen yksin, maaten yksin, kävellen alati yksin, ja yksin alistaen itsensä, olkoon ihminen onnellinen lähellä metsän rajaa ¹⁾.

¹⁾ „Metsän raja”, niinkuin ennen on huomautettu, saattaa myöskin merkitä „himojen loppua”.

XXII.

ALASPÄINEN TIE.

306. Joka sanoo mikä ei ole totta, kulkee paha tietä; myöskin se, joka tehtyään jotakin kieltää sen tehneensä. Kuoleman jälkeen molemmat ovat samassa asemassa, he ovat tulevassa elämässään pahojen tekojen tekijöitä.

307. Monet, joiden hartioita koristaa keltainen vaippa (munkin puku), ovat huonossa tilassa ja hillittömiä; sellaiset huonot menevät pahojen tekojensa kautta kärsimyspaikkaan.

308. Parempi olisi, että nielastaisiin kuuma rautakappale niinkuin liehuva liekki, kuin että paha hillitsemätön ihminen elää muiden almunanosta.¹⁾

309. Neljä seikkaa saavuttaa hillitön mies, joka himoitsee lähimäisensä vaimoa: häpeän, epämukavan vuoteen, kolmanneksi rangaistuksen ja viimeksi helvetin.

310. Siinäpä häpeä, siinä paha tie helvettiin,

¹⁾ Tästä värsystä näkyy selvästi, mikä oli buddhalaisen munkkisäännön perusta. Se ei pitänyt köyhyyttä ja anomista itsessään tavoiteltavana hyvänä, vaan kansan opettajat, jotka kodittomina vaeltajina kävivät ympäri puhumassa

siinä lyhyt nautinto pelokkaalla pelokkaan sylissä, ja kuningas antaa raskaan rangaistuksen: sentähden älköön kukaan ajatelko lähimäisensä vaimoa.

311. Niinkuin terävä heinä varomattomasti pidettynä leikkaa käden, niin huonosti harjoitettu kieltämyselämä vie helvettiin.

312. Huolimattomasti toimitettu teko, rikottu lupaus ja epäröivä opinsäännön totteleminen — tämä kaikki on ansiota ja palkkaa vailla.

313. Jos jotakin on tehtävä, tehköön ihminen sen, tavoitelkoon sitä kiivaasti. Huolimaton vaeltaja ainoastaan hajoittaa himojensa pölyn leveämmälle.

314. Parhainta on jättää paha teko, sillä perästäpäin sitä kaduttaa; hyvä työ on paras toimittaa, sillä siitä ei katumusta seuraa.

315. Niinkuin hyvin vartioitu rajalinnoitus, joka suojaa sisäänpäin ja ulospäin, niin vartioikoon ihminen itseään. Ei yhtään hetkeä saisi jättää käsistään, sillä ne, jotka antavat oikean hetken mennä ohi, kärsivät tuskaa helvetissä.

316. Jotka häpeevät sitä mikä ei ole hävettävä,

hyvän valtakunnasta ja neuvomassa tietä sinne, saivat ihan luonnostaan „työstänsä” elatuksen, ei vaatimalla, vaan hyvästä tahdosta.

eivätkä häpee sitä mitä pitäisi, sellaiset, seuraten vääriä oppeja, kulkevat pahaa tietä.

317. Jotka pelkäävät, kun ei ole pelkäämistä, eivätkä pelkää missä pelko on tarpeen, sellaiset, seuraten vääriä oppeja, kulkevat pahaa tietä.

318. Jotka näkevät syntiä siinä, missä ei ole syntiä, eivätkä näe syntiä, missä sitä on, sellaiset, seuraten vääriä oppeja, kulkevat pahaa tietä.

319. Jotka näkevät synnin siinä, missä on synti, eivätkä näe sitä siinä, missä sitä ei ole, sellaiset, seuraten oikeata oppia, kulkevat hyvää tietä.

XXIII.

ELEFANTTI.

320. Vaieten minä kestin moitetta niinkuin elefanti¹⁾ taistelussa kestää jousesta lennätetyn nuolen: maailma on pahaluontoinen.

321. Kesytetty elefanti viedään taisteluun, kuningas ratsastaa kesytetyllä elefantilla; kesytetty on ihmistenkin kesken paras, hän, joka vaieten kuuntelee soimausta.

322. Muulit ovat hyvät kesytettyinä ja jalot sindhu-hevoset ja pitkähampaiset elefantit; mutta itsensä kesyttäjä on vielä parempi.

323. Sillä näillä eläimillä ratsastaen ei pääse ihminen tuntemattomaan maahan (nirvaanaan), vaan sinne menee ihminen oman kesytetyn itsensä avulla.

324. Dhanapaalaksi sanottu elefanti, jonka ohimoilla vuotaa kirvelevä hurme²⁾ ja joka on

¹⁾ Elefanti on buddahalaisten kesken kestävyuden ja itsehillinnän vertauskuva. Buddhakin väliin mainitaan elefantiksi.

²⁾ Niskassa istuva ajaja hallitsee elefanttia iskemällä koukkunsa sen nahkaan, niin että veri vuotaa.

vaikeasti pidätetty, ei syö palastakaan sidottuna; se kaipaa elefanttien vapaaseen metsään.

325. Jos ihminen käy lihavaksi ja suursyömäriksi, jos hän on uninen ja kävelee laahustaen, niinkuin viljalla syötetty sika, — sellainen hullu saa syntyä uudelleen ja yhä uudelleen.

326. Ajatukseni minun ennen vaelteli ympäri minne mieli teki ja halu vei; mutta nyt tulen sitä kerrassaan suistamaan, niinkuin ajaja kädessään koukku hillitsee raivoisaa elefanttia.

327. Älä ole ajattelematon, valvo ajatuksiasi! Vetäydy pois pahalta tieltä, niinkuin elefanti suosta ponnistautuu ylös.

328. Jos ihminen löytää älykkään kumppanin, joka hänen kanssaan käyskentelee, elää raittiisti ja on viisas, niin käyköön hän sen kanssa, voit- taen kaikki vaarat, onnellisena, mutta harkitsevana.

329. Jos ihminen ei löydä älykästä kumppania, joka hänen kanssaan kulkisi, eläisi raittiisti ja olisi viisas, niin käyköön hän yksinään, niinkuin kuningas, joka on jättänyt voitettun maan jälkeensä tai niinkuin elefanti metsässä.

330. Parempi on elää yksin, silloin ei vaivaa hullun seura; kulkekoon ihminen yksinään, älköön

syntiä tehkö, älköön suuria halutko, olkoon niinkuin elefanti metsässä¹).

331. Jos tilaisuus sattuu, ovat ystävät iloksi; huvitus on hauska, mikä lieneekin sen syy; hyvä työ on mieluisa kuoleman hetkellä; kaiken surun hylkääminen on ihanaa.

332. Mieluisa on maailmassa äidin asema, mieluisa isän, mieluisa saman asema, mieluisa braahmanan.

333. Mieluinen on hyve vanhalle iälle pysyen, mieluinen usko lujaan juurtunut; mieluinen älyn saavuttaminen, mieluinen synnin välttäminen.

¹) Elefanti, tuo jalo, älykäs eläin, joka yksin kulkee tietänsä metsässä, joka elää vaatimattomalla kasviravinnolla, on muun luomakunnan keskellä kuin kehittynyt joogi ihmisten joukossa.

XXIV.

JANO.

334. Ajattelemattoman ihmisen jano kasvaa niinkuin loiskasvi; hän juoksee elämästä elämään niinkuin apina, joka metsässä etsii hedelmiä.

335. Kun tämä kiivas myrkyllinen jano voittaa jonkun ihmisen tässä maailmassa, kasvavat hänen kärsimyksensä niinkuin versova biiranaheinä.

336. Mutta siltä joka voittaa tämän kiihkeän jannon, tässä maailmassa vaikeasti voitettavan, putoavat kärsimykset pois niinkuin vedenpisarat lootuslehdeltä.

337. Tämän terveellisen sanan minä sanon teille: »Te, niin monta kuin tässä on kokoontuneena, kaivakaa ylös janon juuri, niinkuin sen, joka haluaa hyvältätuoksuvaa ustra-juurta, täytyy kaivaa ylös biiranaheinä. Tehkää niin, ettei maara teitä ruhjosi uudelleen ja uudelleen, niinkuin virta korret murtaa».

338. Niinkuin puu maahan kaadettunakin on vahva niinkauan kuin juuri on terve ja kasvaa uudelleen, niin tämä elämisen kärsimys palaa uu-

delleen ja yhä uudelleen, jollei janon elättäjät tule hävitetyiksi.

339. Jonka kuusineljättä virtaa voimakkaina vuotavat nautinnon uomissa, sen harhaankulkijan vievät aallot mennessään, nim. hänen himonsa, jotka saavat vallan.

340. Uomat virtaavat kaikkialle, loiskasvi ver-soo vahvaksi; jos näette loiskasvin alkavan kasvaa, leikatkaa poikki sen juuri tiedon avulla.

341. Luontokappaleen nautinnot ovat ylenmääräiset; jos ihmiset antautuvat nautintoihin ja niistä löytävät onnensa, tulevat he yhä uudestaan syntymään ja kuolemaan.

342. Himon vallitsemina juoksentelevat ihmiset niinkuin pelästyneet jänikset; kahleihin sidottuina he kantavat kärsimyksiä kauan ja yhä uudelleen.

343. Himon vallitsemina ihmiset juoksentelevat kuin pelästyneet jänikset; sentähden Buddhan seuraaja ajakoon pois janon, ja pyrkiköön saavuttamaan himottomuuden.

344. Se joka päästyään vapaaksi (himon) metsästä (s. o. saavutettuaan nirvaanan) jälleen antautuu metsä-elämään (eli himoon), katso, se mies rientää vankeuteen päästyään vapaaksi.

345. Viisaat eivät sano vahvaksi kahleeksi sitä,

mikä on tehty raudasta tai hammppuköydestä; ankaran vahva on murehtiminen kalleista kivistä ja sormuksista, lapsista ja vaimoista.

346. Sitä kahletta viisaat sanovat vahvaksi, joka vetää alaspäin, joka kyllä antaa perää mutta on vaikea tyystin katkaista; leikattuaan sen viimeinkin poikki ihminen lähtee maailmasta, huolista vapaana ja jättäen rakkauden nautinnon taaksensa.

347. Jotka ovat himojen orjia, syöksyvät alas (himojen) virtaa niinkuin hämähäkki juoksee alas pitkin verkkoa, jonka se on itsestään kutonut;¹⁾ leikattuaan viimein tämänkin poikki viisaat kulkevat eteenpäin vapaina huolista ja jättäen kärsimyksensä taaksensa.

348. Jätä se, mikä on edessä, jätä se, mikä on takana, jätä se, mikä on keskellä, kun kuljet olemassaolon toiselle rannikolle. Jos mielesi on kokonaan vapaa, et enää astu syntymän ja lakastuman valtaan.

349. Jos ihmistä heittelevät epäilykset, jos hän on täynnä vahvoja intohimoja ja ikävöi ainoastaan

¹⁾ Hämähäkki, joka lymyapaikastaan juoksee esiin tapakseen ja imeäkseen tyhjäksi jokaisen saaliinsa, on todellinen himon perikuva.

miellyttävää, niin kasvaa hänen janonsa yhä suuremmaksi ja hän todella tekee kahleensa vahvoiksi.

350. Jos ihminen iloitsee epäilysten vaihtamisesta, ja aina maltaen mielensä viipyy semmoisessa, mikä ei ole miellyttävää, hän varmasti poistaa — ei, vaan katkaisee maaran kahleet.

351. Joka on päässyt täydellisyyteen eikä enää vapise, joka on janosta ja synnistä vapaa, hän on kitkenyt pois kaikki elämän ohdakkeet: tämä ruumis on hänen viimeisensä.

352. Joka on janosta ja kiintymyksestä vapaa, joka ymmärtää sanat ja niiden selityksen, joka tuntee kirjainten järjestyksen, hän on saanut viimeisen ruumiinsa, häntä sanotaan suureksi viisaaksi, suureksi mieheksi.¹⁾

353. »Minä olen voittanut kaiken, minä tiedän kaiken, kaikissa elämän tiloissa olen tahrasta vapaa; kaiken olen jättänyt ja janon hävitettyäni olen vapaa; opittuani itse, ketä opettajaksi sanoisin?

354. Buddhanopin lahja on kaikkia lahjoja suurin. Opin sulaisuus on kaikkea sulaisuutta

¹⁾ Tämän puheen sanojen ja kirjainten merkityksestä ymmärtää kabbalisti paraiten.

suurempi. Janon sammuttaminen voittaa kaiken kärsimyksen.

355. Rikkaudet turmelevat houkkia, jotka eivät silmillään etsi toista rannikkoa; tyhmä turmelee itsensä janoomalla rikkauksia, ikäänkuin hän muita turmelisi.

356—359. Vainioita turmelevat rikkaruohot, ihmiskuntaa himo, viha ja turhuus: sentähden lahja, joka annetaan himosta, vihasta ja turhuudesta vapautuneille, tuottaa suuren palkinnon.

XXV.

BHIKSHU (KERJÄLÄISMUNKKI).

360. Itsehillintä silmässä on hyvä, hyvä on itsehillintä korvassa, nenässä itsehillintä on hyvä ja myöskin kielessä.

361. Ruumiissa itsehillintä on hyvä, puheessa hyvä, hyvä se on ajatuksessa, hyvä on itsehillintä kaikissa asioissa. Bhikshu, joka kaikessa hillitsee itsensä, vapautuu kaikesta kärsimyksestä.

362. Joka hallitsee kätensä, joka hallitsee jalkansa, puheensa ja koko olemuksensa; joka sisäisesti iloitsee, pysyttää ajatuksensa koossa, on yksinäinen ja tyytyväinen, — häntä sanotaan bhikshuksi.

363. Bhikshu, joka hallitsee suunsa, puhuu viisaasti ja tyyneesti, opettaa buddhanopin ja sen merkityksen, — hänen sanansa on suloinen.

364. Joka asuu buddhanopissa, iloitsee siitä, ajattelee sitä, muistelee sitä, — se bhikshu ei koskaan horjahda oikeasta opista.

365. Älköön hän halveksiko mitä hän on saanut älköönkä kadehtiko muita: joka kadehtii muita, ei saavuta mielen rauhaa.

366. Sellainen bhikshu, joka ei halveksi lahjaa,

vaikka se olisi vähäinenkin, hän saa jumalilta ylistystä, jos hänen elämänsä on puhdas ja jos hän ei ole veltto.

367. Joka ei koskaan yhtäläisty nimeen ja muotoon eikä sure sitä, joka on mennyttä, häntä todella sanottakoon bhikshuksi.

368. Bhikshu, joka käyttäytyy hyvin, ja joka on onnellinen Buddhan opista, hän saapuu rauhan paikkaan (nirvaanaan), sillä onni syntyy luonnollisten halujen lakkaamisesta.

369. Oi bhikshu, tyhjennä tämä alus! Jos se tyhjennetään, kulkee se nopeasti. Jos leikkaat pois intohimon ja vihan, niin menet nirvaanaan.

370. Leikkaa pois viisi (sidettä), jätä viisi, nouse viiden yläpuolelle! Bhikshu, joka on päässyt viidestä siteestä, sanotaan »virrasta vapautuneeksi».

371. Mietiskele, bhikshu, äläkä ole huolimaton. Älä kohdistu ajatuksiasi siihen, mikä tuottaa huvia, ettei sinun tarvitsisi huolimattomuutesi tähden niellä kuumia rautapaloja (helvetissä) eikä tarvitsisi huutaa palaessasi: »tämä on tuskaa!»

372. Ilman tietoa ei ole mietiskelyä, ilman mietiskelyä ei ole tietoa: jolla on tieto ja mietiskelyn hyve, hän on lähellä nirvaanaa.

373. Bhikshu, joka on astunut tyhjään huoneeseensa ja jonka mieli on rauhallinen, tuntee yli-inhimillistä iloa, koska hän selvästi näkee buddhanopin valaiseman elämäntehtävänsä.

374. Niin pian kuin hän on ajatellut ruumiin alkuaineiden syntyperää ja hävitystä, löytää hän sitä onnea ja iloa, joka kuuluu kuolemattomuuden (nirvaanan) tuntijoille.

375. Ja tämä on täällä viisaan bhikshun alku-työ: aistimien valvominen, tyytyväisyys, laille alistuva itsehillintä; pidä jaloja ystäviä, joiden elämä on puhdas ja jotka eivät ole velttoja.

376. Eläköön hän anteliaisuudesta, olkoon hän velvollisuuksissaan täydellinen. Silloin hän ilon kyllyydessä lopettaa kaiken kärsimyksen.

377. Niinkuin Vassikaa-kasvi karistaa lakastuneet kukkansa, niin ihmiset karistakoot päältään himon ja vihan, oi bhikshut!

378. Se bhikshu, jonka ruumis ja kieli ja ajatus on rauhoitettu ja joka on itseensä keskittetty ja on hylännyt maailman houkutukset, häntä sanotaan rauhaisaksi.

379. Nosta itsesi oman Itsesi voimilla, tutki itseäsi Itsesi silmillä ja näin itsesuojeltuna ja tarkkaavaisena tulet elämään onnellisena, oi bhikshu!

380. Sillä Itse on itsen herra, Itse on itsen turva. Sentähden suista itseäsi, niinkuin kauppias suistaa jalon hevosen.

381. Bhikshu, joka on täynnä iloa ja joka on onnellinen Buddhan opissa, saapuu rauhaisaan paikkaan (nirvaanaan), sillä onni on kaikkein luonnollisten viettien lakkaamisessa.

382. Ken nuorenakin bhikshuna kääntyy Buddhan oppia seuraamaan, valaisee tätä maailmaa, niinkuin kuu pilvistä vapaana.

XXVI.

BRAAHMANA (ARHATI).

383. Pysähytä virta voimakkaasti, aja pois himot, sinä braahmana! Kun olet käsittänyt kaikkien luotujen häviön, niin käsität sen, mikä ei ole luotu.

384. Jos braahmana on saapunut toiselle rannalle kummankin opin alalla (sekä itsehillinnässä että mietiskelyssä), niin kaikki siteet häviävät hänestä, tiedon saavuttaneesta.

385. Kenellä ei ole enää tänpuolista eikä tuonpuolista rannikkoa eikä molempia, häntä, pelotonta ja horjumatonta, minä sanon oikeaksi braahmanaksi.

386. Ken on ajatteleva, moitteeton, rauhoitettu, velvollisuudentuntoinen ja himoton, ja on saavuttanut korkeimman päämaalin, häntä minä sanon oikeaksi braahmanaksi.

387. Aurinko on päivällä kirkas ja yöllä paistaa kuuhut, sotamies on asevarustuksissaan loistava ja braahmana mietiskelyssä. Mutta Buddha, Herännyt, on kirkas loistossaan päivällä ja yöllä.

388. Koska hän on pahasta vapaa, sanotaan ihmistä braahmanaksi. Koska hän tyyneenä vael-

taa, sanotaan häntä samanaksi. Koska hän on ajanut pois omat likaisuutensa, sanotaan häntä pyhiinvaeltajaksi.

389. Ei kenenkään pitäisi hätyyttää braahmanaa, mutta ei kenenkään braahmanan pitäisi (hätyytettynä) paeta vastustajaansa. Voi sitä, joka lyö braahmanaa, mutta vielä enemmän voi sitä, joka pakenee hätyyttäjäänsä.

390. Ei ole mikään pieni etu braahmanalle, jos hän pitää ajatuksensa erillään elämän nautinnoista. Mitä enemmän kaikki loukkaamisen halu on hävitetty, sitä pikemmin lakkaa kaikki kärsimys.

391. Häntä minä sanon oikeaksi braahmanaksi, joka ei ketään loukkaa ruumiilla, sanalla tai ajatuksella, ja on itsehillitty näissä kolmessa kohdin.

392. Sitä, jolta hän voi oppia tuntemaan elämän lakia Buddhan opetusten mukaan, sitä hän palvelkoon väsymättä, niinkuin braahmana palvelee uhritulta.

393. Ihminen ei tule braahmanaksi palmikoi-tujen hiuksiensa tähden eikä perheensä tai sukunsa vuoksi. Jossa asuu totuus ja vanhurskaus, hän on siunattu, hän on braahmana.

394. Mitä hyötyä on hiusten palmikoimisesta (braahmanien tapaan), mitä hyötyä pukinnahkojen kantamisesta? Sinun sisälläsi on palava himo, mutta ulkopuolesi tahdot tehdä kauniiksi.

395. Ihminen, joka pitää likaisia vaatteita päällään, joka on paastojen laihduttama, niin että kaikki suonet astuvat näkyviin, ja joka yksin metsässä mietiskelee, häntä minä sanon braahmanaksi.

396. Minä en sano ketään braahmanaksi syntyperänsä tai äitinsä vuoksi. Hän on todella röyhkeä ja hän on rikas: mutta köyhä, joka on kaikesta kiintymyksestä vapaa, hän on todella braahmanaksi sanottava.

397. Häntä minä sanon oikeaksi braahmanaksi, joka katkaistuaan kahleensa ei enää vapise vaan on siteistä ja kahleista vapaa.

398. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka on leikannut poikki köyden ja kaikki pienetkin siteet, hävittänyt kaikki esteet ja on herännyt.

399. Häntä minä sanon oikeaksi braahmanaksi, joka kestää moitetta, vaikei hän ole tehnyt mitään pahaa, ja kärsii lyöntejä ja siteitä, ja jonka kestävyys on hänen voimansa ja horjumattomuus sotajoukkonsa.

400. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka on vapaa vihasta, velvollisuudentuntoinen, hyveellinen, himoton, alistettu ja asuu viimeisessä ruumiissaan.

401. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka ei riipu kiinni aistillisissa nautinnoissa vaan on niinkuin vesi lootuslehdellä tai niinkuin (kova) sinapinsiemen neulan nenässä.

402. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka täällä maan päällä jo tuntee kärsimystensä lopun ja on laskenut pois taakkansa ja ratkonut si-teensä.

403. Häntä minä sanon braahmanaksi, jonka tieto on syvä ja joka omistaa viisauden ja tuntee oikean ja väärän tien ja on saapunut korkeim-paan päämaaliin.

404. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka pitäytyy erillään sekä maallikoista että vaeltavista kerjäläisistä, ei käy vieraisa eikä omista monta-kaan halua.

405. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka ei loukkaa ketään olentoa, heikkoa eikä väkevää, ei tapa eikä saa tappoa aikaan.

406. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka on suvaitsevainen suvaitsemattomien seurassa,

lempeä väkivaltaisten keralla ja ahneudesta vapaa itaroiden keskellä.

407. Häntä minä sanon braahmanaksi, josta viha ja kiukku, ylpeys ja ulkokultaisuus ovat pudonneet pois niinkuin sinapinsiemen neulan nenästä.

408. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka puhuu totta, opettavaa ja lempeää, jottei hän ketään loukkaisi.

409. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka ei ota mitään, jota ei hänelle anneta, ei pientä eikä suurta, ei lyhyttä eikä leveää, ei hyvää eikä pahaa.

410. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka ei elätä mitään haluja tätä maailmaa eikä tulevaa kohtaan, ei ole minkään taipumuksen vallassa vaan aina horjumaton.

411. Häntä minä sanon braahmanaksi, jolla ei ole erityisiä harrastuksia ja kun hän on käsitänyt totuuden, ei sano: kuinka, kuinka? vaan on saapunut kuolemattomuuden syvyyteen.

412. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka tässä maailmassa on noussut yli siteiden, sekä hyvien että pahojen, ja on vapaa surusta, synnistä ja epäpuhtaudesta.

413. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka on kirkas kuin kuu, puhdas, tyyni, häiriytymätön, ja jossa iloisuus on sammunut.

414. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka on kulkenut loppuun tämän mutaisen tien, kulkenut läpi tämän oudon maailman, joka on vaikeasti läpäisty, päässyt yli sen turhuuden ja tullut toiselle rannikolle, ja joka on ajatteleva, luja, epäilyksistä vapaa, kiintymyksestä vapaa ja tyytyväinen.

415, 416. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka tässä maailmassa jätettyään kaikki himot ja kaipaukset vaeltaa kodittomana, ja josta kaikki halut ovat sammuneet.

417. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka jätettyään kaikki ihmisten siteet on noussut yläpuolelle jumalienkin siteitä ja on niistä kaikista vapaa.

418. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka on jättänyt sen, mikä tuottaa nautintoa, ja sen, mikä tuottaa kärsimystä, ja on kylmä ja vapaa kaikista (uuden ruumistuksen) siemenistä, joka on sankari, kaikkien maailmojen voittaja.

419. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka tuntee kaikkien olentojen häviämisen ja palaa-

inisen, ja joka on vapaa orjuudesta, siunattu ja valistunut (Buddha).

420. Häntä minä sanon braahmanaksi, jonka tietä jumalat eivät tunne eivätkä haltiat eivätkä ihmiset, ja jonka himot ovat sammuneet ja joka on arhat (kunnioitettava).

421. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka ei mitään nimitä omakseen, olkoon se edessä, takana tai keskellä, vaan on köyhä ja vapaa maailman rakkaudesta.

422. Häntä minä sanon braahmanaksi, miehekästä, jaloa, sankaria, suurta viisasta, voittajaa välinpitämätöntä, täydellistä, valistunutta.

423. Häntä minä sanon braahmanaksi, joka tuntee entiset asuntonsa, näkee taivaan ja helvetin ja on saapunut syntymien päähän, on täydellinen tiedossa, viisas, kaikissa täydellisyyksissä täydellinen.
